

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HVAR 8 DAG

ILLUSTRERADT

MAGASIN

9DE ÅRG.

DEN 2 FEBRUARI 1908.

N^Ö 18

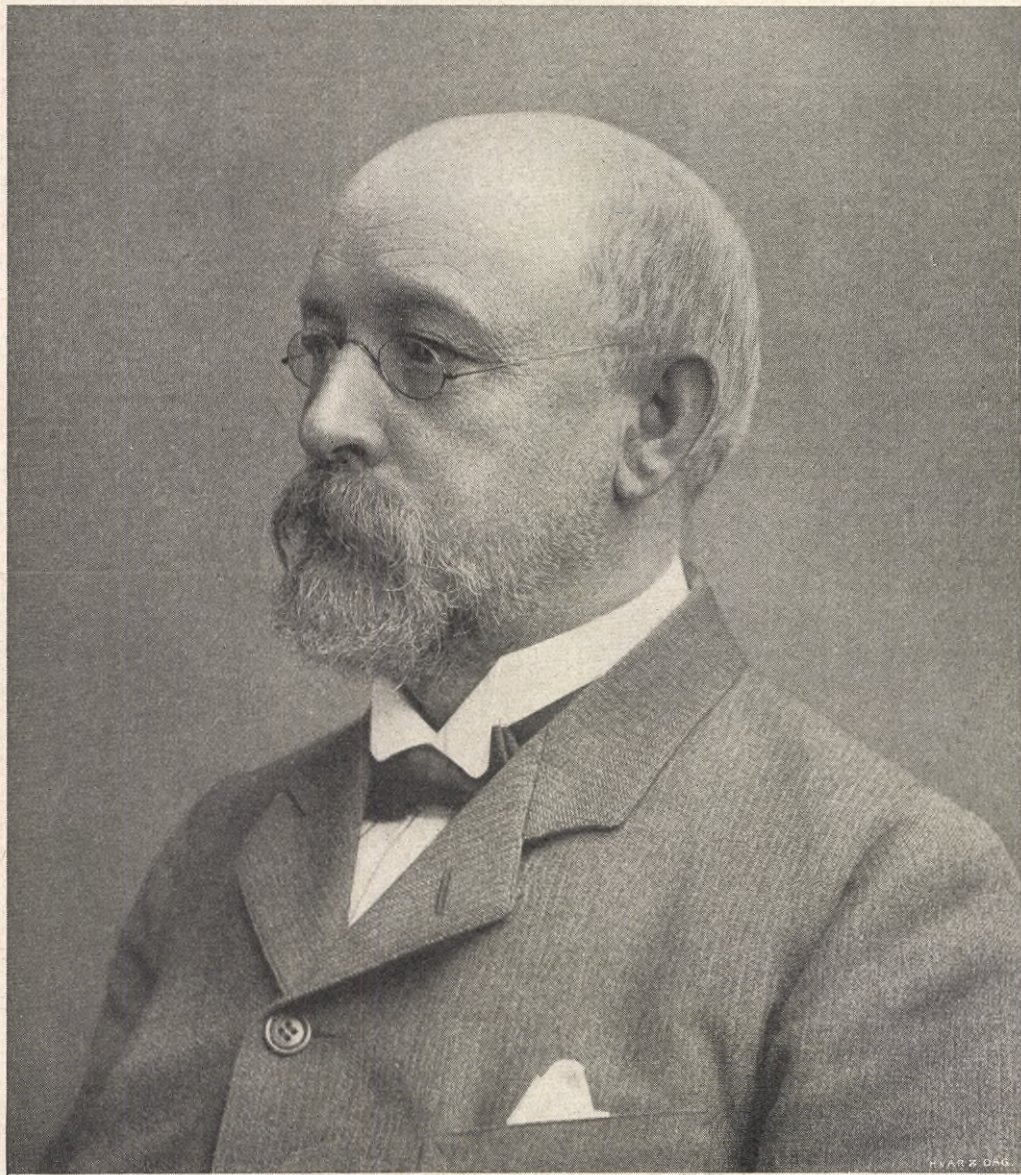

Foto. Dahlfj, Stockholm.

Klubb. Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Stålm.-G. 2

Johannes Berustrom

JOHN BERNSTRÖM.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

En storartad hyllning ägnades verkställande direktören för Aktiebolaget Separator i Stockholm John Bernström på hans sextioårsdag i söndags, såväl i hans egenskap af ledare af en af vårt lands förnämsta exportindustrier som ock på grund af hans ställning som ordförande i det förnämsta i Sverige befintliga yrkesförbundet på arbetsgivaresidan, Sveriges verkstadsförening.

Johan (John) Peter Fredrik Bernström är till börden skåning, men tillhör en ursprungligen småländsk släkt, som sedan den tidigaste delen af 1600-talet är känd från Tingsryds socken i Varend. Hans farfars far flyttade till Engelholm och grundade där en tunnbinderiörelse, som af hans son öfverflyttades till Helsingborg och därstädes af sonsonen ännu fortsattes v d den tid John Bernström föddes, den 26 januari 1848. Modern, Hanna Andersens, var danskfödd. Tillbakagången i sillfisket vid Kul-len gjorde emellertid, att tunnbinderiet blef mindre lönande, och fadern beslöt därför att i stället ägna sig åt jordbruk. Han arrenderade ett kronohemman i Hasslarp, halfannan mil norr om Helsingborg, och i

denna vackra och rika landbruksbygd fick John tillbringa sin barndom. Efter förberedande undervisning i hemmet sändes han vid tolf års ålder till Helsingborg för att genomgå därvarande lägre elementarskola. På klon kunde man redan här känna lejonet: på två terminer genomgick han de kurser, som voro beräknade för fyra. På hösten 1864 öfvergick han till gymnasiet i Kristianstad, där han vistades under fyra läseterminer. Det var nu hans afsikt att öfvergå till den militära banan, och han sökte och vann också inträde på krigsskolan å Carlberg. Men inställelsen där skulle ske först på hösten 66, och sommaren använde den nu adertonårige ynglingen till ett besök hos en sin äldre broder på Gotland som räddade honom åt tekniken och industrien. Brodern var nämligen ans äld hos den bekanta maskinfirman Graham Brothers, och för arbetet på dennas mekaniska verkstad fattade John Bernström inom kort ett intresse, som fängslade honom för lifvet. Carlbergskommenderingen afböjdes, och han kvarstannade på Graham Brothers verkstad som elev. Eiter ett par år begaf han sig 1870 till

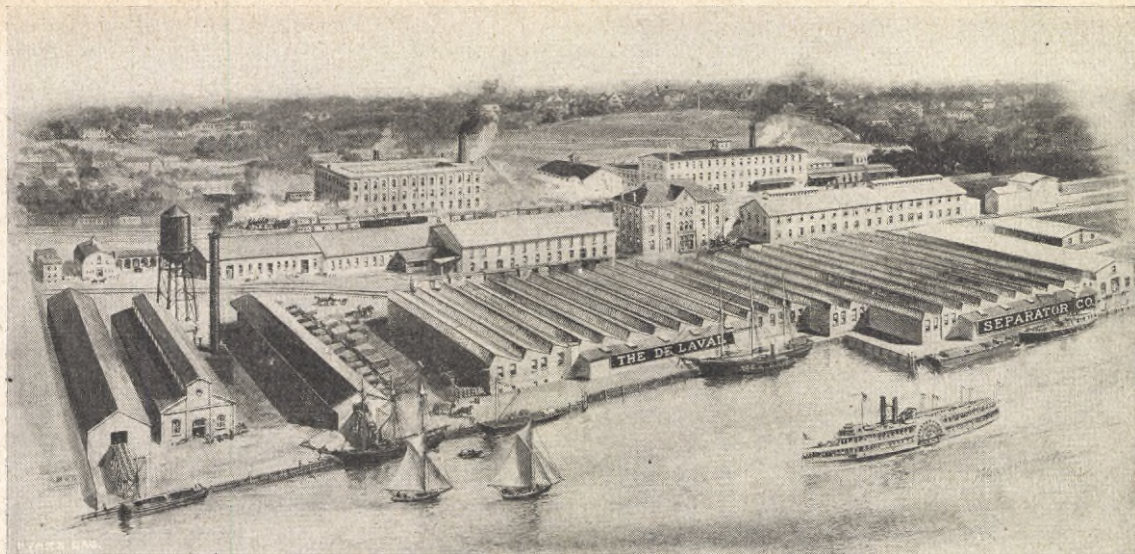

SEPARATOR'S HUFVUDPORTAL I STOCKHOLM.

SEPARATOR
I STOCKHOLM:

Åker fotograf.
SVARFVARE-
VERKSTADEN.

DE SVENSKA SEPARATORFABRIKERNÄ VID NEWYORK.

England för att ytterligare utbilda sig i sitt fack. Här tog han anställning vid ett stort skeppsvarf i Newcastle, där han samvetsgrannt genomgick graderna för att vinna praktisk erfarenhet: han började som vanlig arbetare i ångpanneverkstaden, blef efter någon tid förman där, öfvergick till ritkontoret, blef snart ledare äfven här och slutade med att efter ett besök i hemlandet 1871 under några månader tjänstgöra som öfvervakande ingenjör vid fartygsbyggnader och kontrollant vid profesor.

Redan samma år (1872) återvände han emellertid till hemlandet för att stanna. Han tog nu åter anställning hos Graham Brothers, som under tiden öfverflyttat till Stockholm — denna gång som ingenjör och kontorschef. Som sådan kvarstod han dock endast under fem år. 1877 upprättade han nämligen maskinfirman John Bernström & Co., som inom kort vann anseende som en af de förnämsta inom sin bransch. Ledningen af densamma behöll han under tio års tid, tills han 1887 mottog ett anbud att ingå som verkställande direktör i Aktiebolaget Separator och samtidigt öfverlämnade sin egen affär till sin broder Andreas, hvilken ännu innehar densamma.

Härmed hade Bernström kommit på den plats, där han skulle utföra sitt lifsverk, till ära och gagn för fosterlandets industri och jordbruk icke mindre än för sig själf.

Mjölkcentrifugen — "Separatorn" — var i och för sig ingen ny uppfinning. I sin enklaste form var den känd redan från midten af 1860-talet och utgjordes då af en lodrät spindel, som kunde sättas i hastig rotation, och på hvilken man upphängde en eller flera

byttor med mjölk. Till följd af centrifugalkraften kommo byttorna att ställa sig fullständigt horisontalt, utan att dock mjölken rann ut, enär den af samma kraft pressades mot byttornas botten. Emedan grädden är lättare än mjölken, påverkades den förra i ringare grad än skummjölken och bildade ett lager på mjölkens yta, som kunde afskummas. Denna centrifug led emellertid af olägenheten att man oupphörligt måste stanna den för ombyte af mjölk. För praktisk användbarhet i större skala fordrades det en omkonstruktion, som tillät tillförande af mjölk och bortförande af grädde, under det apparaten var i gång. Den, som första gången löste detta problem, var dr Gustaf De Laval i Stockholm. Hans separator utgjordes af en på en vertikalt roterande axel fäst ihålig kula, i hvilken mjölken fick rinna ned. Med tillhjälp af en ving tvangs mjölken att deltaga i kulans rotation,

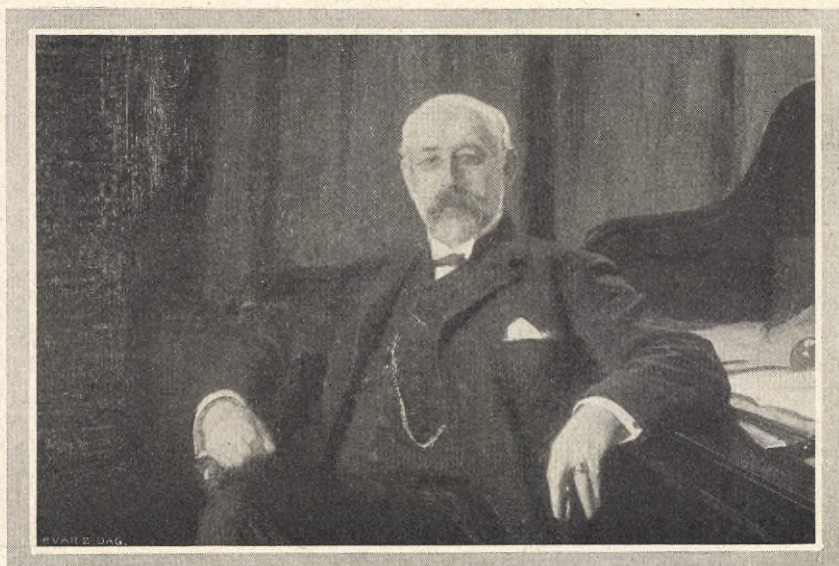

Foto. Gunnar Malmberg. Sthlm.

Kikoh - Bengt Sjöforsparre.

JOHN BERNSTRÖM.
Efter i dagarna fullbordad oljemålning af prof. Oscar Björck. Porträttet öfverlämnades å 60-årsdagen.

hvarigenom grädden skildes från mjölken och bildade ett lodrätt lager närmare kulans centrum, under det att skummjölken bildade ett likaledes lodrätt lager närmare omkretsen. Skummjölken utleddes genom ett rör till ett cirkelformigt kärl, som omslöt separatortrummans mynning, under det att grädden fick strömma öfver den roterande trummans hall ned i ett likartadt kärl. Denna separator, som ännu bildar grundstommen i de för öfrigt med mångahanda förbättrade detaljanordningar försedda centrifuger, som för närvarande tillverkas, var, såsom lätt inses, ägnad att framkalla en fullkomlig revolution inom mejerihandteringen, som dittills varit hänvisad uteslutande till skumningsmetoder, hvilka icke tilläto användande af maskinkraft och lämnade mycket öfrigt att önska i afseende på renskumning.

Ät De Lavals separator borde alltså en stor framtid vara förbehållen. Det aktiebolag, som 1883 bildades för att föra den nya uppfinningen i marknaden, syntes emellertid icke hafva lyckan med sig: det led under finansiella svårigheter, och äfven inre slitningar hindrade affärens utveckling. Under de första fyra åren uppgick medelafställningen till endast 762 maskiner årligen. Men med Bernströms öfvertagande af bolagets ledning förändrades allt. Han hade affärsblick och energi och — icke minst organisatorisk förmåga. Han inköpte patent på förbättringar, äfven om de ställde sig dyrbara, väl vetande, att för att vinna måste man våga: det berömda tyska alfa-patentet, som väsentligen bidragit till den svenska separatoraffärens framgång, har kostat bolaget omkring 3 mill. kr. i royalties till uppfinnaren, men säkerligen inbragt aktieägarna mångdubbla beloppet. Han införde handarbetsbesparande arbetsmaskiner, så att i detta hänseende Separatorfabriken kan betraktas som en mönsterverkstad. Och slutligen organiserade han ett nät af dotterbolag, filialer och agenturer världen rundt, som väl ännu saknar motstycke i vårt land och värdigt ställer sig vid sidan af de stora amerikanska och tyska världsindustriernas. Filialer finnas icke blott i Tyskland, Österrike, Ungern, Frankrike, Danmark och Belgien, utan äfven på andra sidan Atlanten i form af ett amerikanskt dotterbolag, hvari det svenska Separatorbolaget äger 95 proc. af aktierna och som utom hufvudkontor i New-York äger sex afdelningskontor, tre verkstäder för tillverkning och tre för reparation af separatorer. Arbetsstyrkan i Nordamerika räkrar c:a 800 man, kontorspersonalen i de olika kontoren uppgår till ungefär 150 personer, c:a 5000 fasta och 3000 tillfälliga agenter arbeta under ledning af ett 120-tal resandeombud, för försäljning af separatorer,

och sälja årligen mellan trettio- och femtiotusen maskiner. Hela denna organisation leder sitt upphof från Bernström själf: för ändamålet har han icke mindre än nio gånger besökt Nordamerika.

Det svenska separatorbolaget omsätter vid pass 85,000 gräddskumningsapparater årligen till snart sagt alla länder i besittning af en ordnad ladugårdsskötsel. Agentureernas antal uppgår till det oerhörda antalet af 30,000. Utom hufvudverkstaden i Stockholm äger bolaget eget gjuteri vid sin landegendom Hamra, där det äfven finnes en mönsterladugård — afvelscentrum för svensk Ayrshireboskap — ett stort mönstermejeri samt ett lungsotsanatorium för bolagets arbetare.

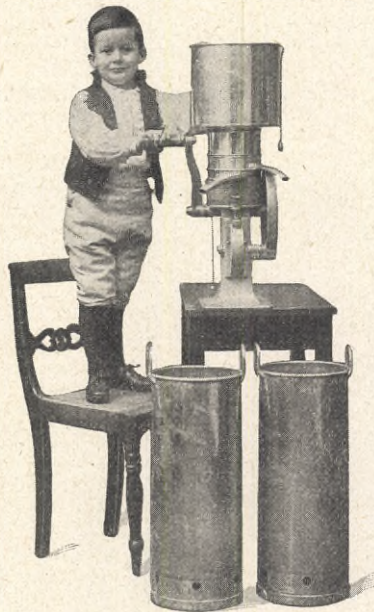
Till dessa har Bernström städe sträfvat att stå i ett i bästa mening patriarkaliskt förhållande: de högsta löner betalades villigt, men pliktroget arbete kräfdes till gengäld. I afseende på inrättningar till sin arbetarstams bästa — sjukhjälpkassor och andra understödsfonder — har Separator alltid intagit en framstående plats. Utvecklingen har fört med sig, att detta patriarkaliska förhållande här som annorstädes aflösts af mot hvarandra stående organisationers intressekamp. På arbetsgifvaresidan intager Bernström som antydts en framskjuten plats som Svenska verkstadsföreningens ledande kraft.

Personligen utmärker sig Bernström för humanitet och varm religiositet. I tyshet utvecklar han en omfattande välgörenhet. Nykterhetsrörelsen omfattar han med lifligt intresse och har äfven i handling ådagalagt detta genom att donera sin villa Eolshäll vid Mälaren till en kuranstalt för alkoholister.

Naturligtvis har en man som John Bernström icke kunnat undgå att bli tagen i anspråk äfven för allmänna värf. Han har en tid varit ledamot i järnvägsrådet och är fortfarande riksdagsman i Första kammaren (sedan 1905) samt ledamot i Svenska export-

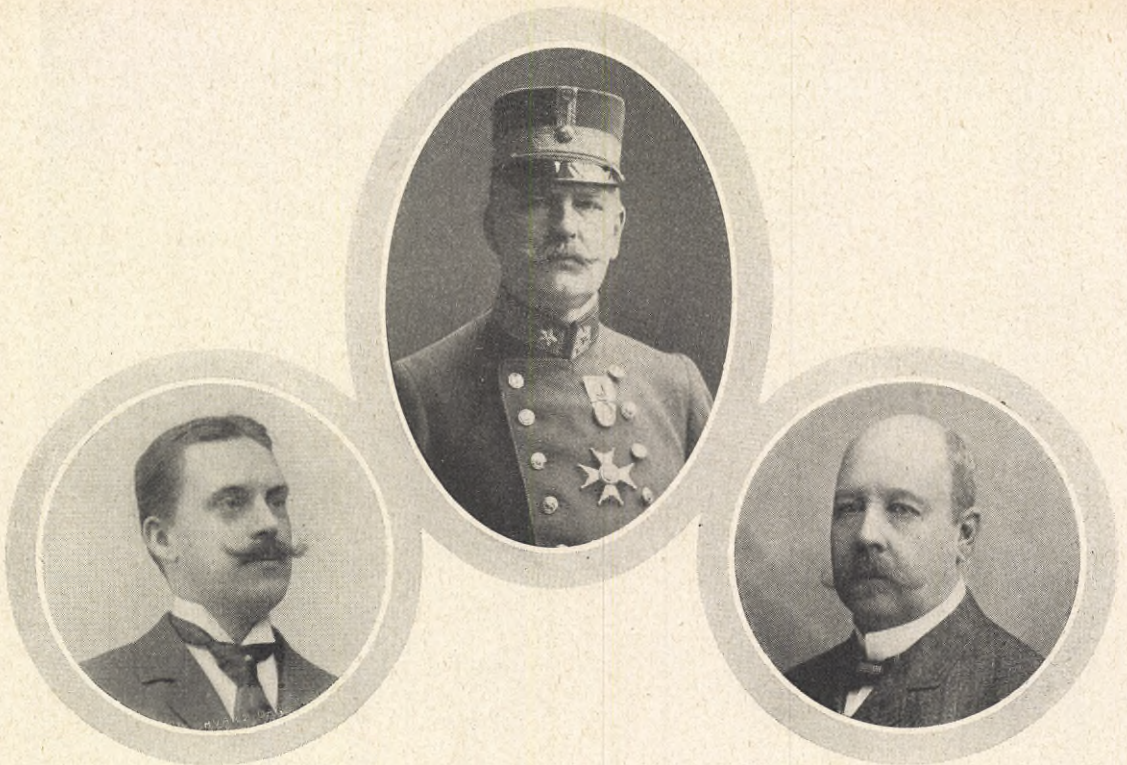
föreningens och Tekniska högskolans styrelser. Till sin hedersdag uttöyl han den högsta ordensutmärkelse, som i vårt land tilldelas någon på grund af enskild verksamhet: storkorset af Vasaorden, en gärd af kunglig ynnest, som för visso motsvaras af medborgares allmänna beundrande tacksamhet för de förtjänster, han inlagt genom skapandet af en af våra få världsexportindustrier på det högsta förädlingsstadiet — måhända den förnämsta.

Den tid, arbetet med affärer och allmänna uppdrag lämnar Bernström öfrigt, tillbringar han numera mest på sin egendom Högtorp utanför Södertälje, där han inrättat ett modärnt mönsterjordbruk i stor stil och lever ett sällsynt lyckligt hemlif med sin maka, född Sundström, i kretsen af elfva barn.

HANDSEPARATORN.

Rörande H. 8 D:s nu pågående LITTERÄRA PRISTAFLAN och FÖRSLAGSTÄFLAN hänvisas till närmast föregående tvenne nummer. 1,500 kr. i pris utdelas i vår litterära täflan — 100 kr. i månaden och dessutom 75 kr. i kvartalet. Intill 300 kr. utdelas i förslagstäflan.

Efter porträtt.

DISPONENT B. HAY, en af de nyutnämnde tjänstgörande kabinettskammare herrarne (se vidare n:o 16).

GENERALMAJOR K. BILDT har, enligt hvad nu officiellt meddelats, utsetts att i Köpenhamn och Karlsruhe notificera tronskiftet i Sverige (se vidare n:o 17).

Kilohé: Kem. A.-B. Benot. Sjöfvernarne Sjöhm—Gbg.

GREFVE J. C. DE LA GARDIE, som jämte grefve O. Stenbock (se n:o 16) utnämnts till tjänstgörande öfverstekammarjunkare vid konung Gustafs hof.

EN MODÄRN BARNSKOLA.

"Hvad som är värdt att göras är värdt att göras väl". Dessa ord ha sin djupa betydelse och framför allt äro de guldkorn väl värda att taga fasta på när det gäller ett barns uppfostran. Däri ligger det lilla fröet förborgadt som rätt vårdadt en gång skall spira upp till rika frukter för hem och fosterland. Med detta höga mål för ögonen sträfva med ungdomlig kraft och hängifvenhet fröknarne *Anna Eklund* och *Signe Åkermark* i sin skola i Stockholm. Tolf år äro snart förgångna sedan de började sin lilla skola i tre små rum, den har gått raskt framåt och upptager nu bortåt ett tjugotal lärosalar och kommer att med tiden utbildas till ett åttaklassigt läroverk.

Skolan är belägen vid Kommandörsgatan 10.

I Kindergarten göra fem- och sexåringarna sitt inträde och liten pilt och tärna sitta sida vid sida till i den tredje förberedande klassen, men därifrån skiljas de åt hvar för sig. Gossarna lämnas undervisning till inträde i elementarskolornas första och andra klasser.

Mer och mer hafva skolans föreståndarinnor kommit till den uppfattningen att flickornas bokliga uppfostran måste gå hand i hand med deras praktiska, därför är dess *hufvudsakliga* ändamål att dana flickorna såväl praktiskt som teoretiskt så att de i en framtid skola kunna försörja sig själva, huru än deras lott i lifvet må falla. Redan i Kindergarten får liten hand syssla med husliga göromål och sedan när liten hunnit växa till kommer skolköket och lär henne baka, koka, steka o. s. v. Ingredienserna bestås af barnens föräldrar och den mat som lagas äta de små matlagerskorna upp som lunch. Både barnen och deras unga lärarinna äro ytterst intres-

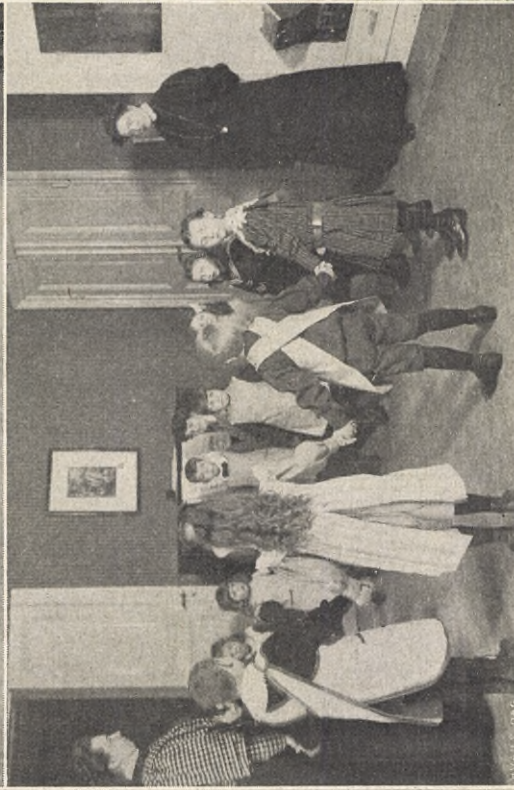
serade vid rätternas tillagning. Det är också allvar ej lek att laga god ej för dyrbar mat, och både köttfärs och äppelmaräng fordra sin särskilda omsorg, för att ej tala om brödet som skall bakas så att det finner nåd för kritiken. Mamma kanske någon gång behöfver hjälp hemma och då vill det till visa hvad man lärt i skolan.

Det är en lycklig tid som söker taga bort barnens envisa hängande öfver läxboken med åsidosättande af allt ansvar för hemmens kraf. Klädsömnad ingår äfven, jämte de bokliga ämnena, i skolans undervisning. Början göres med dockans småplagg och sedan öfvergår man till barnens egna. Gossarna få äfven lära sig handtera synålen, något som alls ej skadar Adams söner, ty det är ej alltid som de i en framtid finna sin Eva och då är det godt själf kunna sy i en knapp eller dylikt. Hvad som särskildt i hygieniskt afseende är beaktansvärdt är att man i stället för på taflo får rita och räkna på väggarna; bänkrummen äro oljemålade och användas af barnen till detta ändamål.

Skolans alla lokaler vetta åt söder, och sol lyser ur glittrande barnaögon, det är lefnadslust och fröjd i rosig barnaflock när den om morgnarna gör sitt inträde i skolan, gossarna med fasta, karlavulna steg och flickorna trippande så nått, härligt förflyter deras dag omväxlande med arbete, gymnastik och sång. Skolan har äfven som sin uppgift att utbilda kindergartnarinnor. Aderton unga flickor undervisades därtill förra året. Inspektor för skolan är professor Frans von Schéele och studierektor adjunkten vid högre realläroverket J. A. Hellman.

— e —

EN MODÄRN BARNSKOLA.

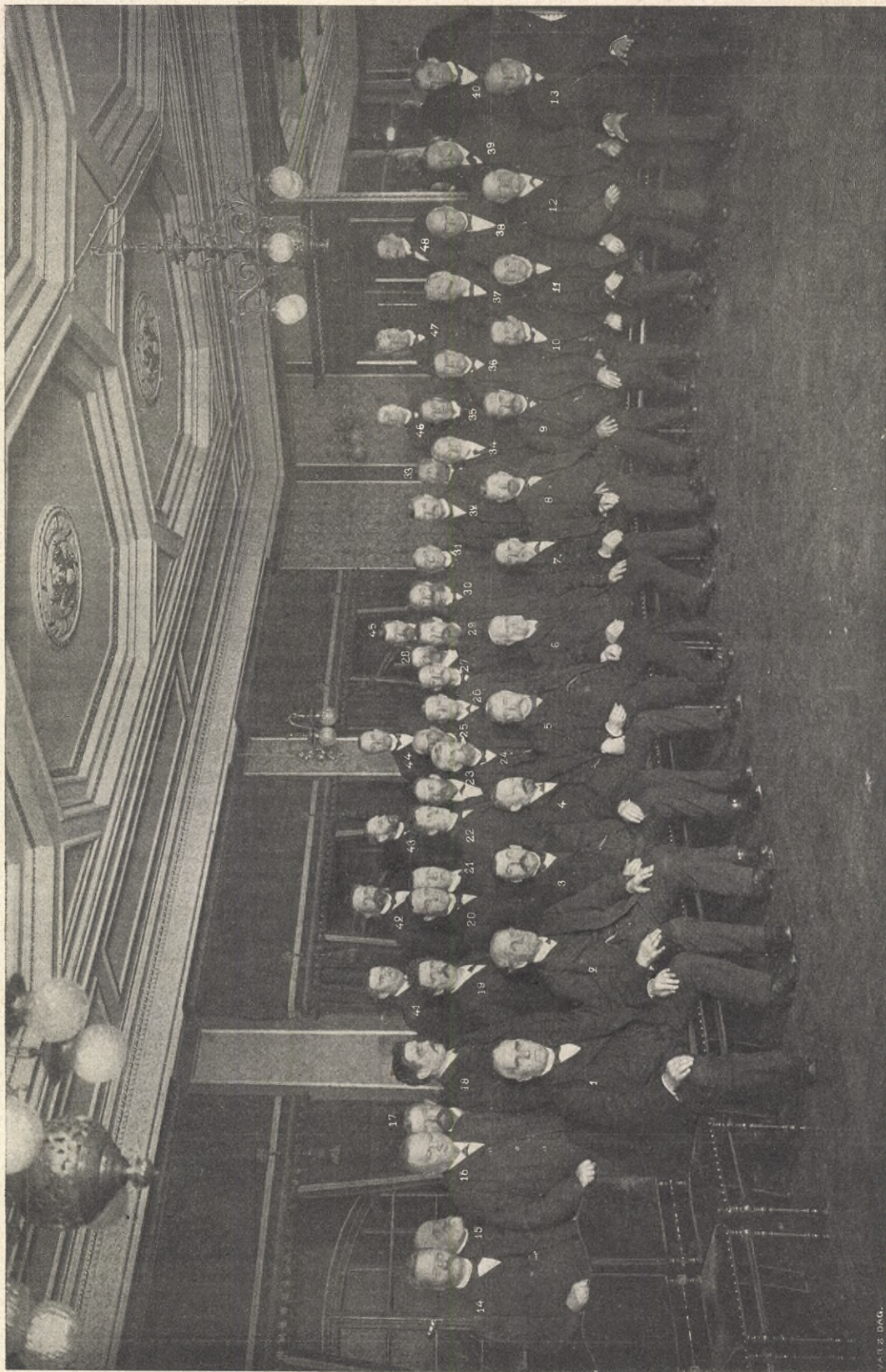

BEZAR 8 DAGS STÖCKHOLMSFOTOGRAF.

1. SEMINARIEAFDELNINGEN. 2. KLASSRUM. 3. KINDERGARTEN. 4. SKOLKÖK. (Se följt föreg. sida.)

Klick: Bengt Skjerve

GRUPPER FRÅN RIKSDAGEN. II.

H 8 De STORTEGELNSFOTOGRAF.

LANDTMANNAPARTIET.

Bengtsson, J. W. (1), Danielsson, C. A. (2), Johansson, C. E., Rönnä (3), Pehrsson, Pehr, Åkarp (4), Mallmin, L. P. (5), Petersson, C. F., Dänningelanda (6), Sjöberg, J. (7), Lind, C. T. (8), Johansson, J., Valared (9), Nylander, S. O. (10), Andersson, Folke, Helgesta (11), Pehrson, Pehr, Törneryd (12), Sjö, J. A. (13), Johansson J. M., Mellbyn (14), Lundin, J. W. (15), Magnusson, A., Salsstad (16), Månsson, A. G. (17), Magnusson, E. O., Tumbult (18), Lyckholm, D. K. (19), Gunnarsson, A. G. (20), Persson, J. P., Hult (21), Johansson, A. A., Möllstorp (22), Lundell, P. O. (23), Carlsson, C. I., Smedstorp (24), Petersson, S. M., Snällbe (25), Olsson, A., Tyllered (26), Larsson, J., Pressstorp (27), Siltverschiöld, O. B. A. (28), Hazén, J. G. (29), Svallingsson, M. E. (30), Zimdahl, P. (31), Olsson, P. M., Blådinge (32), Eriksson, J., Lindehult (33), Bengtsson, J., Bjärmalt (34), Ritsberg, A. P. (35), Nilsson, E., Kattleberg (36), Hellman, G. B. (37), Persson, Olof, Killebäckstorp (38), Lindvall, A. E. (39), Persson, C., Stallerhult (40), Larsson, S. J., Gallistad (41), Lindblad, E. A. (42), Johansson, C. E., Berga (43), Jonsson, J. A., Hökhult (44), Larsson, K. L. J., Bondarvret (45), Jönsson, Nils, Gammalstorp (46), Johansson, A., Mossebo (47), Nilsson, Per, Bonarp (48).

Klubb: Kem. A.-B., Bengt Siltversore Shim-Ola.

DRACHMANNS SISTA FÄRD. Den ångare som, liggande vid Nordre Toldbod i Köpenhamn, mottager den 25 januari urnan med "den hvite skaldens" stoft för att föra det till den sista vilan å Skagen.

Någon kritiker — jag tror det var Edmund Gosse — liknade i en dödsruna danabarden vid en operasångare med stor röst, som sjöng i en för liten lokal. Bilden träffar inte illa, och förstärkes genom den kontrastverkan Drachmann föredde med sin samtids öfriga danska lyriker. Han var en man med starka, genomfriska lungor, och liksom Demosthenes kunde han erfa ett behof att låta dem öfverrösta hafvets dån. Med allt sitt nedärfda sinne för den romantiska idyllen, för Själlands bokskogsdoftande ängder och sommarstilla insjöar, kände likväl hans genius en innerligare frändskap med vågornas sälla, med hafvets friska och öppna perspektiv. Så kom det sig, att hans första lärospån inom målarkonsten blefvo mari-

ner, att de spegla Jutlands sandiga mot västerhafvets stormar och äfventyr öppna västkust, på hvilken så många folkslags sjömän nödgats låta sina lif.

När Holger Drachmann omsider fann sig själf som poet, blef det också åt hafvet han skulle viga sina bästa sånger. Han har besjungit Venezias i månlyset glimmande kanaler, och han har i en intagande sommarstämning förevigat Öresunds mörknade spegel under augustinatten:

*Men endnu driver Nattens Bris vaar Baad
— en stille Vandringsmand ad stille Veje
— og endnu har til Sang og Klang vi Raad,
vi, som har Morgenskærets Guld i Øje.*

"BRÄNNINGAR PÅ SKAGEN", oljemålning af Holger Drachmann.

Men det är som Skagens, som klitternas klassiske diktare man längre kommer att minnas honom.

Han, den mest för tjusande och ridderliga anakronismen i Skandinaviens samtida lyrik, fann i Nordsjöviddens oroliga och äfventyrsfriska böljelek en frändskap, som annars inte mycket inom samtiden kunde bjuda honom.

H. C. Andersen har i en af sina sa-

gor för första gången — och med sin oöfverträffliga intuition — gett gestalt åt klitternas poesi. Drachmann har gjort det den andra. Hur nytt hans öga för deras skönhet, när han på ett ställe förvånar sig öfver att "Klitterne kan være saa nøgne".

Under de många år Drachmann var bosatt på Skagen, kom han i verklig beröring med fiskarbefolkningen, lärde se hafvet med deras ögon. Men till det kom någonting annat, som inte kan förvärfvas — skaldens öga, som skönjes likaväl i Drachmanns tavlor — och de äro icke få — som i hans verser.

A. M—r.

Efter fotografi.

MOTIV FRÅN SKAGEN, oljemålning af Holger Drachmann.

KHNS: Rensat Sjöfotograf

F. D. UNIVERSITETSKANSLÄRNS JORDAFÄRD.

H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF

KHNS: Rensat Sjöfotograf

Till sista hvilan, i Jacobs kyrka i Stockholm, fördes den 23 januari stoftet af förre statsrådet och universitetskanslern G. F. Gilljam. Jordfästningen förrättades af ärkebiskop Ekman.

Kyrkan var fylld nästan till sista plats af dem, som ville hedra den dödes minne. Bland de närvarande märktes representanter för konungaparet och kronprinsparet samt för änkedrottningen och härtiginnan af Dalarna.

En utomordentligt rik blomsterskörd prydde kistan.

■ DELTAG I HVAR 8 DAGS TRE STÄNDIGA PRISTÄFLINGAR: ■
DEN LITTERÄRA, DEN FOTOGRAFISKA OCH FÖRSLÄGSTÄFLÄN.

NÖDÅR.

BERÄTTELSE FRÅN NORRLÄNSKA OBYGDER.
FÖR HVAR 8 DAG AF HENRIK ULLMAN.

Det var nu andra året i rad, som skörden slagit totalt fel. Icke för att jorden kring det magra skogstorpet där uppe i obygden just gaf så öfversig ens i goda år, om sådana nu någon gång vankades, men den kunde dock med nöd föda ett par kor och ett torparfolk med två barn; men nog fick man äfven då sätta ner anspråken på lifvet och sällan äta sig mätt.

Men nu hade skörden slagit fel två år efter hvarandra och det var mer än torpet kunde bära.

Första året gick väl an; då hade man ännu något hopsparadt från året förut, både i reda pängar och spannmål, ty *det* året hade då varit ett af Herren välsignadt, så obeskrifligt vacker som skörden den gången blifvit.

Men när andra året kom med tidig nattfrost och felslagen skörd både på korn och hö, för att nu icke tala om linet, som blef förstördt af slagrägnet redan i blomningstiden, då blef Ola, torparen, mäktas fundersam. Drog själf in på den kära tobaken och förbjöd kaffe och all slags sofvel i huset; ty nu gällde det spara, om man ville rädda lifvet.

Och så slaktades ena kon och den andra fordrades med ljunger och mossa, någon gång uppblandadt med magert starrgräs, plockadt strå för strå och hemburet från maderna långt in i obygden.

Men själf drog Ola neråt bygden för att möjligen finna något vinterarbete vid de stora sågverken, så att man åtminstone kunde hålla den värsta nöden från dörren och finge till utsäde nästa vår.

Och hemma i torpet gick mor i väntans dagar, ty ej ens nöden kan göra människor förståndiga; barn skulle man skaffa till världen, om man än sedan icke hade något att stoppa i mun på dem.

— Kommer dag, kommer råd, sade Ola alltid; och därvid blef det.

Två gånger under vintern kom han vandrande hem till torpet öfver ödeskogarne, vid julen, då arbetet nere vid sågen var aflyst, och då hade han med sig både mjöl och lite sofvel och en strut kaffe som extra present till mor och gemensam glädje under helgdagarne. Så tittade han hem ett slag vid vårdagjämningen, när han visste, att mor skulle ha sin stund: och då blef han hemma en vecka, tills det värsta var öfver, och mor åter kommit på benen, mager och utsliten och blek som aldrig förr och utan näring åt den lilla i de tunna bröstet.

Men de hade ju ena kon kvar och hon mjölkade snällt nog för den kläna kost, som bestods henne.

Och med den trösten drog Ola åter sina färde. Så blef det tyst och likt sig igen i det lilla skogstorpet; bara att det kommit en mun till att mätta i fattigdomen. Men kommer dag, kommer nog råd!

Och det kom råd; mer än man väntat. När snön frampå vårsidan började smälta i backarne och skogsgläntorna och fågelsträcken gingo brusande fram öfver vildskogen, kom Ola hemdragande igen med sin kälke. Och på den lågo två stora säckar utsäde, så mor som icke på åratall sett så mycket spannmål på en gång, förvånad slog hop händerna och ropade:

— Jestane, far, hva' ska' I me' all den heringa säd?

Men i sitt sinne gladdes hon, ty nu skulle det vankas korngrönsgröt och färskt bröd i stugan igen, och sådant hade man icke sett till där på det sista året åtminstone.

Men Ola var af en annan tanke, han. Hur hade han icke slitit och släpat., gnidit och sparat på slantarne hela vintern bara för att få hop så mycket, att han ändtligen en gång kunde få beså nyodlingen, han tog upp för två år sedan men som alltsedan fått ligga i träde i brist på utsäde. Nu skulle den besås och det skulle bli en Herrans skörd på torpet det året, så att

man godt skulle kunna tåla båd' två och tre nödår, om det gällde.

Det hjälpte ej, att mor tiggde och bad far taga sitt förnuft till fånga och icke störta dem alla i eländet.

— Far, tänker I icke på, om det slår fel i år igen? sa mor. Men far var obeveklig och bad henne bara sköta sitt, så skulle han nog sköta sitt, och hon skulle få se, hvilken välsignad skörd de skulle få.

— För si, slår skörden fel två år i rad, de' kan en lida; men blir de' gale' de tredje året og, då unnar oss int' vår Herre att lefva, så då kan man lia gärna lägga sig å dö mä' samma.

Det var Olas argument, som icke tålde några motsägelser; och när därför lill'Erk, minsta pojken, mager och hållögd kom och bad att få smaka på bara lite på fars "goa sä", så fick han sig en sittopp, så att han tjutande gömde sig bakom mors kjolar. Ty far var icke att leka med, när han blef ond.

Så plöjde då Ola i vårdagarne upp trädan också och sådde korn på alltsamman; till och med mors lill-land blef i år kornåker, ty far hade satt sig i sinnet, att gröpkvarnen icke skulle röras förrän till hösten och all spannmål, han släpat upp från bygden, skulle i jorden.

Mor grät och bad, att han åtminstone skulle sätta undan en enda liten skäppa, men intet hjälpte; och bröd fick man bli utan äfven den våren och sommaren.

— Kommer dag, kommer råd, sade Ola med sin orubbliga tro på lifvet och lyckan.

Men denna hans tro blef dock till sist rubbad.

* * *

Ty skörden slog fel det året också; det blef verkligen nödår för tredje gången.

Våren och försommaren kommo så obeskrifligt vackra och blida. Tidigt gick kälven ur jorden och snön smalt i forsande bäckar ute på längorna, så att marken var nästan bar redan vid pingst.

Vid midsommartiden var det full sommar med kornknarrslåtar i sädesåkrarna natten lång och frodiga ax på hvart kornstånd. Och sådan blef också hela sommaren, som skapad för fattigmansägorna där i norr, solig och fager som aldrig förr.

Torparen gick omkring, stolt och lycklig som en kung i sitt rike. Det var då en god tanke af honom att just i år ge jorden så mycket korn, hon kunde bära; här skulle bli ett dundrande öfverflöd efter detta och icke så lite till afsalu häller.

Han retades med sin hustru som icke haft lika godt förstånd som han utan velat snåla in på utsädet. Men mor, som nu alltid hade sina dystra aningar och icke trodde på lyckan förrän hon hade den i sin hand, ruskade blott betänksamt på hufvudet.

— Hojta lagom, I far, innan sä'en ligger i boa, för det kan all'ri gå väl iör en fattig stackare att så fresta vår Herre, sa' hon.

Men far bara skrattade åt henne och hennes aningar, ty den redan vunna framgången hade stigit honom åt hufvudet och han gaf sig den lede på, att det skulle blifva ett härligt år.

Nere från bygden lät det minsann icke för rart. Värfloden hade efter en ovanligt snörik vinter varit både häftig och långvarig. Stora delar af de lågländta åkrarna stodo ännu vid pingsttiden under vatten och plogen kom sent i jord därnere.

Men detta bekymrade föga den öfvermodige torparen.

— Nu kan di därnere få känna på, hur en ann' kan ha'et imillanåt, mente han och såg med kisande ögon smeksamt öfver sina egna böljande sädesfält.

Tänkte aldrig på, hur det skulle bli för dem själva, om nu också hans skörd i sistone sloge fel; ingen möjlighet kanske då att få köpa nerifrån bygden eller skaffa sig arbete, när folket också där var lika utfattigt.

* * *

Så bröt då omsider augusti in och med den kommo de första järn-nätterna.

Nåja, lite kyla måste man bereda sig på så här på sensommaren och den skadade ju icke kornet, så hårdig som den välsignade säden var. Detta tänkte Ola i sitt stilla sinne för att därigenom intala sig själf mod; men inte trodde han riktigt på det, inte; ty kylan i de klara augustinätterna kunde följas af frosten, det visste han godt nog. Men han skämdes för hustru sin och undvek därför att för henne låtsas om sina farhågor. För tänk, om hon nu ändå finge rätt!

Och hustrun, hon teg, hon också; suckade blott för hvar dag allt djupare, när mannen icke hörde det. Icke ville hon förebrå honom, om det nu gick galet; han gjorde ju så godt han förstod och allt af idel välmening. Han trodde ju så blindt på lyckan!

Men mången gång under dessa kyligt klara augustinätter, när månen stod blodröd öfver fjället, vaknade nog mor vid att mannen smög sig utom stugudörren för att se, hur väder och vind artade sig. Men hon låtsades aldrig märka det och sporde honom ej därom.

— Han får ha't som han själf vill, tänkte hon stilla-tigande.

Så gingo dessa två människor omkring, slutna för hvarandra, utan att ens våga möta hvarandras blickar för att ej förråda sina innersta tankar och farhågor. Och kanske var det bäst så.

Och dagarne gingo, en efter en, med sol och värme och kyla om nätterna. Kornet stod och vajade gult och frodigt i sensommarsoolen; en vecka till, bara en endaste vecka till, så vore det moget för lien.

Men på en vecka kan det hända så mycket.

Så var det en söndagskväll i slutet på augusti. Mor hade lagt den lilla minsta, som redan snusade och sof under vaggans lapptäcke, och pojkarne, Jon och Erk, hade gått in åt mossen att plocka hjortron, som stodo som röda guldet i våtbankarne.

Då tog Ola för första gången mor med sig för att visa henne skörden. De gingo utefter renarna hand i hand som en gång i fåstfolkstiden; då och då plockade Ola ett moget ax och gnuggade med stolthet fram de fullmatade kornen, så att mor riktigt skulle få se och öfvertyga sig, hvilken rikedom, som stod och väntade dem.

— Di säger, att skörden slår fel därnere i år, och Gu' signe oss, hva pengar vi då ska få för spannmåle!

Ola skrockade förnöjdt och de gingo vidare bort åt nyodlingen. Där var skörden icke så vacker, ty Ola hade icke haft råd att gödsla ordentligt, och så låg den nog lite öppet till för fjällvinden, när den kom dragandes. Men de andra längorna voro så mycket frodigare, icke minst mors linland, som låg i söder och i skydd bak' logen.

— Ja, du mor, nästa söndag få vi äta korngryns-gröt igen, menade Ola, när de åter gingo mot stugan.

Mor svarade ej men såg ängsligt mot solbärgningen, som stod hotande röd öfver fjället.

— Har I sett på himmelen denna, far? sporde hon och pekade mot kvällshimmels purpur.

Mannen hojade till och såg upp.

— Ja ä' barnfödder här på trakten och känner bättre än du, som är där söderifrån, hva' sänt betyder.

— Frosten? Ånej, mor, se nu int' i syne och tro allt om ondt, bara vår Herre låter sitt gull skina öfver fjället.

— Gu' nåde oss i alla fall, sa mor. Så gingo de in i stugan.

* * *

Och så kom frosten, plötsligt, hårdt och obevekligt! Icke en af augustis vanliga järn-nätter, utan frosten, som skonlöst mördar och i ett slag härjar allt, frosten, som krossar förhoppningar, födda i blida vårnätter och nära under soliga sommarkdagar.

Det började med att vinden i kvällningen gick öfver på nordkanten; och så kom med ens kylan bitande kall svepande ifrån snöfjällen i norr. Kölden knakade i stugknuten och stjärnornagnistrade olycksbådande klara.

Ola kunde först ej fullt fatta, att det var sannt; men så kom besinningen öfver honom och han blef het öfver hela kroppen af ångest. Tyckte först, att det tjänade till intet att spjärna mot ödet, utan låta vreden, som nu var öfver dem, ha sin gång.

Så mötte han hustruns ångestfullt spörjande blickar och då först vaknade han riktigt till sig igen.

— Veå oss, mor, om nu frosten tar allt vårt, ropade han och sprang bortåt ägorna. Och så började kampen för lifvet.

Som en galing släpade han samman, biträdd af hustru och barn, stora risbål på vindsidan om åkrarne, för att röken från dessa om möjligt skulle hindra frosten att bita sig fast i grödan. Han kämpade mindre för sitt eget fattiga lif; men hustrun och *barnen, barnen!* De måste räddas!

Drypande af svett, sotig öfver hela ansiktet och halfkväf af rök och ansträngning, sprang han hela natten från eld till eld, kastade nytt bränsle på och göt vatten däröfver för att få röken att slå bättre till.

Han grät och bad, ömsom anropande och förbannande himmelen i ångest och vanmäktig vrede. Men intet hjälpte, ej böner, ej öfvermänskliga ansträngningar. Maktlösa fingo människorna åse, hur frosten skonlöst tog deras enda egendom, bit för bit. —

När morgonsolen åter stod värmande öfver fjällen, bådande en ny, välsignad dag, då hade frosten fyllt sitt värf och dragit vidare till andra trakter.

Svartbrända, som om en våldel gått fram däröfver, lågo fälten, där ännu i går de tyngda axen vajar för kvällsvinden. Och de arma människorna sågo tiggande och skräckslagna på fördelsen.

Pojkarna hade uttröttade af vaka och ansträngning lagt sig till hvila vid en slocknande eld och sofo redan i barnens ostörda ro, glömska af hvad de bevittnat under den gångna natten.

Torparen stod och såg slött frånvarande på sin hustru, som stillatigande satt sig på dikesrenen, i tårlös sorg vaggande med kroppen. Hvad kunde hon säga honom, som i denna stund ej skulle blifva ett skärande rop af ångest? Och hvad skulle han väl säga henne?

Då skar ett klagande jämmer bortifrån stugan genom morgonens stillhet. Hustrun spratt till, reste sig mödosamt upp och gick tungt mot hemmet. Men som en drucken vacklade mannen efter henne och grep henne hårdt i armen. Och så kommo äntligen öfver hans läppar, fulla af ångest och förtviflan, skarpa och obarmhärtiga som pisksnärtar:

— Gå — gå, du, och lägg henne, den lilla därinne, i brunnen. Hvarför skulle vi låta henne lefva, när vår Herre int' unnar oss det?

Men då såg hustrun mildt förebrående på mannen vid sin sida, och det kom ett drag af hoppfull energi i det tärda ansiktet, när hon på sitt stillsamt undergifna sätt svarade:

— Nej, far, *nu* måste vi *alla* lefva för att kunna bära olyckan; och först hon, den lilla, för hon ska' hjälpa oss igenom mycke'.

DE ARBETSLÖSA I BERLIN.

Följderna af den amerikanska panningkrisen göra sig alltmera märkbara i hela den civiliserade världen. Ej blott så att äfven i gamla världen stora affärer råkat i svårigheter och att den höga diskontsatsen verkar förlamande; utan ock så att de nu i Amerika öfverflö-

1. DE ARBETSLÖSA I BERLIN HÄLSA DEN 21 JANUARI UTANFÖR MÖTESLOKALEN VID ENGEL-UFER I BERLIN EN SOCIALDEMOKRATISK LEDARE.

2. EFTER MÖTET — MAN SAMLAR SIG TILL DEMONSTRATION MOT REGERINGEN.

Kilohé: Kem. A.-B. Bengt Sjöfverparre Stilm.—Öbg.

PERSISKA SJÄLFGISSLARE.

Efter Janus...

Kilohé: Bengt Sjöfverparre

Ännu i våra dagar förekommer i Persien som religiös ceremoni en så på en gång egendomlig och ohygglig akt som själfgisslan med piskor af järnkättingar. Det är särskildt vid den muhammedanska fästen maharlan man ännu allt jämt får se dylika scener utspelas.

diga människomassorna, som eljest där borta kunde förtjäna sitt trygga lifsuppehälle, återvända till sina hemland i den förhoppning att där vinna en förbättring i sina förhållanden.

Tusenden och åter tusenden arbetslösa öfversvämma i dessa dagar Italien, Frankrike och Tyskland och begära arbete.

Bismarck talade en gång om "rätten till arbete" — och på denna rätt pocka nu alla dessa beklagansvärda. Att nu i Tyskland i denna situation många hårda och bittra uttryck fallas om regeringen — dess skuld må i detta fall vara ganska diminutiv — det är något, som faller af sig själf — det ligger i den upprörda folksjälens natur.

Olyckan ville att ungefär samtidigt med att de arbetslösa i Berlin ropade efter arbete, be'ann sig regeringen invecklad i en annan strid — den stora rösträttsstriden.

Genom rikskanslerns afvisande hällning i rösträttsfrågan blef stämningen mot regeringen allt annat än god, och folket demonstrerade mot orättvisan.

Äfven de arbetslösa protesterade. Så efter ett möte den 21 januari afsedt för den fråga som låg dem närmast om hjärtat, fortsatte de efter utkomsten på gatan att demonstrera — en för Berlin ganska ovanlig syn, och försökte framtränga ända till rikskanslerns palats och kejsarliga slottet, något som dock polisen afstyrde.

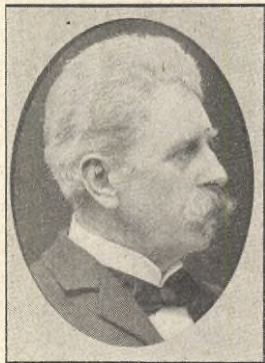
Enligt statistiska beräkningar skall det f. n. finnas icke mindre än 12000 arbetslösa i Berlin, och skall det säkerligen falla sig svårt att med ens skaffa selsättning för dem alla, hvadan regeringen helt visst har att bereda sig på ännu många obehagliga stunder.

Dock — äfven här torde det gifvas en lösning på frågan, och väl må man hoppas att dessa beklagansvärda inom en ej alltför lång framtid på allvar skola kunna anse sig ha återfått ett fosterland — liksom fosterlandet har återfått dem.

C. J. F. WENSTER.

80 år fyllde den 28 dec. läroverksadjunkten fl. jubeldoktor Carl Johan Fredrik Wenster i Kristianstad. Stud.-ex. 45, fil. dr. 50, e. o. biblioteksamanuens s. å., adjunkt i Karlskrona 59, i Kristianstad s. å., afsked 05. Varit led. i fattigvårdsstyrelsen, stadsrevisor m. m.

G. HAFSTRÖM.

25 år i Sve iges Allmänna konstfören. har i år dess intendent, agréen vid Konstakademien, Gillis Hafström varit. Elev vid Konstakn: 61-65, efter stud. utomlands, konservator o. sekr. i sthms konstf. 83, konservator i Sverig Allm. konstf. 87, intend 96. Anordn en hel del olika utställningar. Tafelrestauratör.

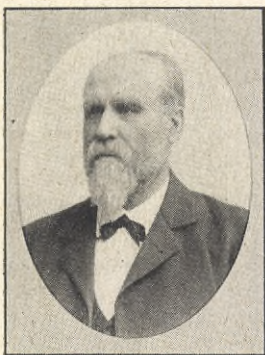
C. L. LOOSTRÖM.

60 år fyllde 2 febr. Nationalmuseets i Sthlm, intendent, Ludvig Looström Stud.-ex. 68, fil. dr. 75, e. o. aman. i Nat museum 77, aman. 80, intendent 1900. Konstak:s ständige sekr. 91, hedersled i akadem. 01, i Sv. slöjdför 04, aman. vid dess museum 74-80, dess sekr. 85-92. Styrelseled. i för. Svensk hemslöjd.

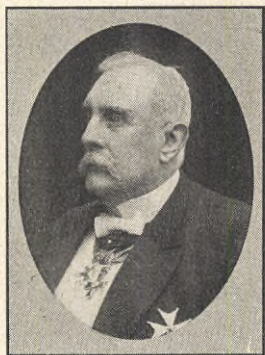
H. SOHLMAN.

Hufvudred. för tidn. Aftonbladet och Dagen i Sthlm, jur. kand. Harald Sohlman fyllde den 21 jan. 50 år. Stud.-ex. 77, intr. 86 i Aftonbl. red., sedan 90 tidn hufvudred. Under skilda perioder led. af Publicistklubbens styr., liflig delt i intern. pressmöten Mångårig led. af svenska telegrambyråns styrelse.

H. R. TÖRNEBLADH.

Bankofullmäktigen, f d. lektorn, led af Riksd. F. K. fil dr Ragnar Törnebladh i Stockholm fyllde den 1 febr. 75 år Helseidsportr jämte biografi återfinnes i årg. 1:45.

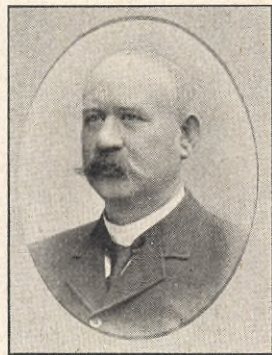
A. ASKER.

Landshöfding Axel Asker i Halmstad fyllde den 20 jan 60 år. Stud.-ex. 67, v. häradsh. 73, landssekr. 79, t. f. landsh. i Vesterb. län 1900, landsh i Hallands län sedan 02. Led. af Riksd. F. K. för Vestern. län 98-02, i A. K. för Halmstad 06-08, led. i skogskom. 96-99, ordf. i kom. för proportionella val 02-03.

H. HJORTH.

55 år fyllde den 29 jan. folkskol-läraren Herman Hjorth i Hedemora. Mångårig stadsfullm. och ordf i fattigvårdsstyr., led af kyrko och skolråd, brandchef sedan 86, ombud för städernas brändstods, i d. led. af bevillningsberedningen m. fl. offentliga värt.

E. LINDSTRÖM.

50 år fyllde d. 23 jan. disponenten Erik Lindström vid Ljusne. Stud.-ex. 76, utex. från Skogsinstitutet 79, jägmästare s. å. Anlitad kommunalman, landstingsman, led. af skogsvårdsstyrelsen och hushålln.-sällskapet. Led. af flere bolagsstyrelser.

N. L. STAHERE.

65 år fyllde den 18 jan. professor Nils Ludvig Stahre i Stockholm. Apotekarex. 66, labor och lärare vid Farm inst. 73-1900, professor 83, insp. d. 94-1900, förest. 01-03, e. o. prof 01-03, inneh. sedan 02 apot. Leoparden. Led. af farmakopékom. 94. Hedersled. af Farmaceutiska föreningen.

K. L. N. LUNDBERG.

65 år fyllde d. 14 jan. förste stads-läk. i Karlstad, reg.-läk. Nikolaus Lundberg Stud.-ex. 61, med. lic. 73, stadsläk. sedan 01, bataljonsläk. 78, reg.-läk. 95 Led. af Karlstads stadsfullm., af flere kommittéer, suppl. i Värml. läns landst., landstingsm., suppl. i styr. för Riksb. afd.-k. i Karlstad, led. af lasaretsdir.

O. AHLNUND.

Kontraktsposten, teol. dr. Olof Ahnlund fyllde d. 19 jan. 55 år. Stud. ex. 75, prästv. 86, doc. v. Upps. univ. 88, förestod professur d. 88-94, kyrkoh. i Umeå landsförs. 93, teol. dr. 97, kontr.-pr. 93, 2dra förslagsr. till biskopsäm. i Luleå 04, präses vid prästm. i Hernös s. å. Landstingsm., ordf. i länets landst. Skolinspektör.

U. NORMAN.

50 år fyllde den 20 dec. f. å. chefen för Ytterstfors- och Munksunds-verken i Norrland, disponenten Uno Norman å Ytterstfors, Bycke. Mångårig landstingsman, kommunalman m. fl. allmänna uppdrag.

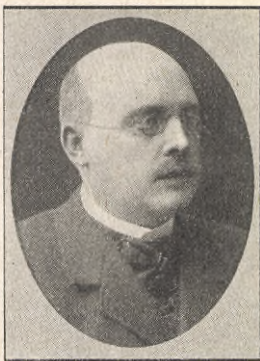

PORTRÄTTGALLERI

J. E. DAHLIN.

Amiralitetsrådet, t. f. marinöfverintendenten Jacob Efraim Dahlin fyller d. 5 febr. 60 år. Stud. ex. 68, v. häradsh. 78, auditör 81, länsnot. 84, t. f. amiralitetsråd 86, amiralitetsråd 87, t. f. marinöfverintendent 07. Sekr. i särsk. utskottet vid 86 års riksdag. Led. af en del kommittéer.

A. F. EKSTÉEN.

50 år fyllde den 29 jan. förste stadsläkaren i Ystad, med. lic. Albert Ekstéen. Förste stadsläkare därstädes sedan 94. Led. af stadsfullmäktige och af dir. för länslasaret i Ystad sedan 01.

J. A. FRIDLUND.

50 år fyllde den 17 jan. sågverksägaren och trävaruhandlaren J. A. Fridlund i Glafva. Kyrkovård, v. ordförande i kommunalnämnden, led. i kyrko- och skolor. n. m.

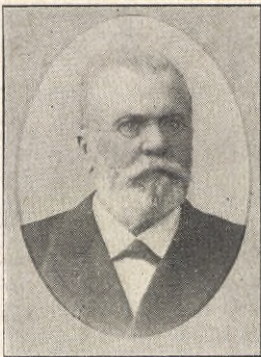
C. J. A. MUNCK AF ROSEN-SCHÖLD.

40 år fyllde den 21 jan. borgmästaren i Landskrona August Munck af Rosenschöld. Stud. ex. 86, ex. till rikets rättegångsverk 89, t. f. domhalvande, förordnad som amanuens, notarie, fiskal och adj. led. i hofrätten öfver Skånc och Blekinge, borgmästare i Landskrona sedan 98.

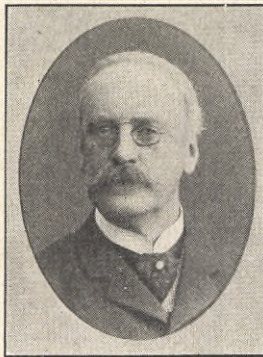
A. ANDERSSON. †

I en ålder af 82 år afled den 20 jan. i Hjärtum, f. riksdagsmannen Anders Andersson i Intagan. Mångårig led. af Riksd. A. K. för Inlands domsaga. Tillhörde under 20 år beviljningsutskottet. Mångårig ordf. i sin ords kommunalstämma, inneh. A. de flesta kommunala uppdrag.

A. J. FLORELL. †

F. d. skeppsmästaren Johan Adolf Florell afled i Göteborg den 26 jan., 72 år gammal. Mångårig ledamot af stadsfullmäktige och af flera olika styrelser, en af stiftarne och styrelseled. i Sjöförsäkr. A. B. Ocean, styrelseled. i skånebankens afdelningskontor i Göteborg m. m.

G. N. BERLIN. †

Den 26 jan. afled i Stockholm tulldirektören vid Göteborgs Tullverk Nils Gerhard Berlin, 56 år gammal. Hofrättsex. 77, v. häradsh. 79, sekr. i generalutlöst 84, t. f. kanslibyråchef 85-87, byråchef i styr. 95, tullförr. vid Göteborg tullk. och tulldir. vid Göteborg tull. sed. 96, ordf. i kommittén för utarb. af förslag till nytt tjänstgöringsreglem. för tullverket.

M. H. A. E. BOHEMAN. †

Den 23 jan. afled i Sthlm bibliotekarien, fil. dr. Mauritz Boheman. Född 58, stud.-ex. 79, tjänstem. i kommun. kollegium 84-91, fil. dr. 97, aman. i K. Biblioteket 02, bibliotekarie i Musikiska akadem. 97, led. af dens. 04, Red. af Sv. Turistförenings årskrift från 96. Förf. af smärre litterära och språk. uppsatser.

J. H. LOVÉN. †

Den 26 jan. afled i Stockholm f. statsrådet och presidenten *Johan Henrik Lovén*. I en ålder af öfver 80 år. L. blef fil. dr. 1851 och 5 år senare jur. utr. kandidat. Alltifrån 1874 och till 1889 var han under olika ministärer konsultativt statsråd. De tre följande åren fungerade Lovén som kammarrättens president. Jur. hedersdoktor blef L. 1877. L. var ock ledamot af Musikaliska akademien. (Se H. S. D. årg. IV: 6 och VIII: 51).

Den 27 januari afled i Värnamo vid 54 års ålder den bekante redaktören och bygdekrönikören *Thure Sällberg* ("Thure S.").

S. var ganska populär för sina folkliedsskildringar, som flitigt lästes landet rundt. En stor del ha utgifvits i bokform.

I Värnamo innehade S. förtroendeuppdrag som bl. a. kommunalordförande.

T. SÄLLBERG. †

ETT MÄRKLIGT BISKOPSSÄTE: TEGNÉRS ÖSTRABO.

Foto. Betty Larson, Växjö.

ÖSTRABO VID VÄXJÖ.

Kliché: Kem. A. B. Bengt Silfversparre Sklm.—Gbg.

Till restaurering af *Östrabo* biskopssäte vid Växjö har regeringen nyligen beviljat anslag. Detta ger speciell aktualitet åt stället, hvarmed så många fosterländska minnen äro förknippade. Där residerade på skilda tider två af Sveriges mest namnkunnige biskopar — Olof Wallquist och Esaias Tegnér.

Före Wallquist hade Växjöbiskoparne sin bostad nere i staden. Men W. flyttade biskopssätet upp till östra slutningen af Gelboberg eller, såsom det numera benämnas, Stagrabacken. Här uppfördes under hans tid ett två våningars prydligt trähus med två fristående flygelbyggnader. År 1795 lära byggnaderna

blifvit färdiga. I karaktärsbyggnaden äro domkapitlets expedition- och sessionslokaler belägna. Där finnas porträtt i olja af biskoparna Krokus, Wallquist, Mörner, Tegnér, Heurlin, domprosten Håkan Sjögren m. fl. Bakom corps de logiet är en vacker trädgård.

Från biskopshuset ter sig en storartad utsikt öfver Växjö och kringliggande landsbygd. Vägen från Östrabo till staden är prydd med en ståtlig allé, under hvars åldriga kronor generationer af vårt släkte i högtidsstämning vandrat upp till den plats där Sveriges namnkunnigaste skald en gång hade sitt hem och där han utandades sin sista suck.

Efter fotograf

EN SKÅNSK JÄTTE-EK.

Kliché: Kem. A. B. Bengt Silfversparre Sklm.—Gbg.

Det på ofvanstående fotografi återgifna ekträdet torde under sin lifstid ha varit det största i Skåne. Det behöfdes ej mindre än två vagnar och åtta kraftiga hästar för att transportera det från skogen till Stockamöl-

lans sågverk. — Jätteeken var fullständigt rak på 7,2 mtr längd. Sedan den huggits i fyrkant, mätte storändan 88 cm. och lilländan 77 cm. Dess vikt var öfver 5,000 kg. och kubikinhållet omkring 200 kub.-fot.

H. 8. D:s Fotografipremiering

för insända fotografier till N:o 17 utföll med 2dra pris Kr. 10:—

- A. (aktualitet och värde i öfrigt) 2 point
- B. (raskhet vid insändandet) . . . 2 "
- C. (utförande) . . . 2 "

6 point

för amatörfoto. å sid. 272 till herr P. H. Hainer, Fredsgatan 5, Malmö.

IX ÅRG. 18^e HÄFTET INNEHÅLLER:

John Bernström. — Ett äreminne ur Sveriges historia. — Hof och sändebud. — En modärn skola. — Grupper från riksdagen. II. — Holger Drachmann — havets diktare. — F. d. universitetskanslärns jordafärd. — "Nödär" af Henrik Ullman. — De arbetslösa i Berlin. — Persiska själfgisslare. — Veckans porträttgalleri. — Ett märkligt biskopssäte. — En skånsk jätteek.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORG. 1908.